

punkt end næsten Alle, der have havt Ordet, og derfor vil det, jeg har at sige, set som Helhed, faae en noget anden Karakter, end hvad der er fremkommet hidtil. Det forekommer mig, at Nogle af dem, der udtalte sig den første Dag i denne Sag, stode paa et aldeles ensidigt Standpunkt, idet de holdt sig til, at Sparekasserne egentlig kun vare, eller dog i alt Fald i det Væsentlige maatte ses fra Synspunktet af at være Velgjørenhedsanstalter. Det er jo allerede udtalt, at dette ingenlunde er rigtigt, og jeg skal derfor ikke dvæle videre derved: men det er aabenbart en Miskenndelse af de fattigste Forhold. Sparekasserne skulde ganske sikkert oprindeligt væsentlig et saadant Synspunkt deres Siiftelse; men vi kunne ikke være blinde for, at de efterhaanden for største Delen have ubvillet sig til at være noget Andet, og naar man altsaa nu og ikke fra Begyndelsen skal give en Lov om saadanne Instituter, gaar det ikke an at se dem allervæsentligst fra et Synspunkt, som er trængt saa stærkt tilbage, som det oprindelige er. Begrundede Krav om Forandringer i denne Lov som Følge af dette Synspunkt tror jeg ikke, der kan være Tale om. Der kunde snarere være Tale om Forandringer i denne Lov, der gik ud fra det andet Synspunkt, som er gjort gjældende, nemlig det, at Sparekasserne ere, jeg vil ikke sige Banker eller Kreditanstalter med bankmæssig Rendents — det er enkelte af dem nok, men Hovedparten ikke — men Laaneanstalter. Man maa væsentlig, tror jeg nok, se dem fra dette Synspunkt, og alle saadanne Bestemmelser, som absolut ville forhindre dem i deres Virksomhed som Laaneanstalter, vil jeg ganske vist ikke anføre for heldige. Naar jeg derfor, idet jeg undtager et Par Punkter, i alt Væsentligt kan tage imod denne Lov, som den er forelagt, er det, fordi jeg tror, at de, som have stillet sig paa dette Standpunkt, have lukket Øinene noget i for, at de fleste af de Bestemmelser, der omtales, i Virkeligheden dog nærmere set ikke ville hindre dem i deres Virksomhed som Laaneanstalter, idet de væsentligt have ladet sig lede af, om jeg maa bruge det Udtryk, den lidt irriterede Følelse af, at de synes, at Sparekasserne komme under et Formynderskab, som de mene, at de ikke have forstjet. Jeg skal i dette Dieblit bemærke, at jeg senere skal komme ind paa, at et af de Punkter, som jeg synes er mindre heldigt i denne Lov, vel ikke udgaar fra dette Synspunkt, men dog meget vel kan optages af dem, som staa paa dette. Det, som jeg anser som Hovedpunkt i denne Lov, og som ogsaa allerede er udtalt fra flere Sider, er Kontrollen og Alt, hvad der slutter sig til den, og jeg skal snart komme til at udtale, at jeg vil ikke sige alle, men næsten alle de Bestemmelser, der staa i Lovforslaget, forekomme mig at være en nødvendig Konsekvens af en virksom Kontrol, naar denne Kontrol ikke skal blive

en virkelig alvorlig Indgriben i Bestyrelsen, og det er jo det, de Herrer mest frygte. Det er nemlig Tilfældet, forekommer det mig, ikke alene med Hensyn til alle de Bestemmelser, som der er Tale om med Hensyn til Bogføring, Regnskabsafleggelse o. s. v., og hvorledes selve Kontrollen skal etableres, men det er, det maa de undstynde mig, ogsaa Tilfældet med de væsentligste Bestemmelser, som berøre Administrationen. Jeg tror altsaa, forsaavidt som man da virkelig vil have en Kontrol for alle vore Sparekasser og vil have en virksom Kontrol, en Kontrol, som jeg f. Ex. vilde have med at gjøre, naar jeg overhovedet skulde have med den at gjøre, at de fleste af disse Bestemmelser ere temmelig nødvendige. Jeg skal imidlertid oprigtig talt sige, at det, som har forekommet mig at være det Uvulvofste ved denne Lov, er det, hvad ogsaa er bleven berørt fra anden Side, at man uden Videre har villet sætte alle Sparekasser under Kontrol, ikke alene dem, som kunne blive oprettede i Fremtiden, men ogsaa dem, som allerede ere oprettede under en anden Lovgivning. Jeg tror, at man har fra enkelte Sider overdrevet den Betragtning, at Sparekasserne skulde være saa overordentlig sikre, og derfor har ment, at man slet ikke har villet se, at der har været nogen Anledning til denne Lov. Det er dog utvivlsomt, at Sparekasserne have, og det maa dog enhver, der kender disse Forhold, vide, været nødsagede til at søge Understøttelse, og det endogjaa extraordinair Understøttelse, og de have ganske vist ogsaa gjort dette, netop benyttende sig af det, man skyder bort fra sig, at Sparekasserne for en stor Del ere Anstalter af en filantropisk Karakter. Jeg tror, at det er saaledes, man maa forstaa et af de Motiver, som har bevæget det eneste af Sparekassekommissionens Medlemmer, som har havt noget med en Bank at gjøre, — thi det er jo af min ærede Kollega fra Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Wille) oplyst, hvorledes det forsvrigt henger sammen — til at se saa stærkt paa disse Forhold, som han har gjort. Vi vide jo godt, hvem der er Tale om, nemlig Nationalbankdirektør Levy. Han har ogsaa selv for en stor Del maattet bære Byrden deraf, thi da det kneb for Sparekasserne, var han netop under det Tryk, at han maatte skaffe Sparekasserne Midler paa en særlig Maade, paa en Tid, hvor det ikke var let at skaffe den; thi man kan tale saa meget som man vil om, at den bedste Sikkerhed er Prioritetsobligationer o. s. v. Jeg indrømmer, at de under visse Forhold ere det, men, naar der er Tale om Forhold, under hvilke der skal realiseres Betydeligt, maa dog Enhver, som kender Forholdene, kunne sige sig selv, at Prioritetsobligationer kun i en ringe Grad kunne bruges indenfor Landets Grændser og i Udlandet slet ikke kunne bruges. (Modsigelse.) Ja, jeg veed nok, at de ere brugte, men kun under Former, hvor Sikkerheden laa andre Steder.